Nr. 52 Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

RZEMIOSŁO

TYGODNIK

Organ Związku Izb Rzemieślniczych Rzeczypospolitej Polskiej

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, UL. KRÓLEWSKA 23, TEL. 665-57

KONTO P. K. O. 6066.

Warszawa, czwartek dn. 24 grudnia 1936 r.

A Słowo ciałem się stało...

Boże Dziecię rodzi się ponownie. Wśród szarugi i ciemności wschodzi jasna gwiazda i promieniami swoimi rozświetla horyzont. Zbiegają się pasterze, wiedzeni dziwną światłością i przynoszą dary Bogu. Gwiazda Betlejemska prowadzi swym blaskiem trzech króli mędrców, którzy witając dziecię składają mu w ofierze, mirrę, kadzidło i złoto. Boże dziecię, otulane przez Przenajświętszą Matkę, kwili i płacze.

Nie płacz, Boże dziecię, wszak jesteś miłością i nadzieją, wszak po to się nam urodziłeś aby w dusze ludzkie wnieść światło, aby radość zakwitła w nich, jak jabłoń zakwita na wiosnę. Nie płacz, albowiem z duszy Twej padną ożywcze promienie na wszystko i wszystkich. Ludzkość musi się odrodzić miłością ku Tobie, musi się przestać błąkać i błądzić, musi odnaleźć swój własny kierunek, w którym iść będzie po wszystkie wieki.

Nie płacz, bo oto pastrze niosą ci dary, nie wymyślne, ale takie jakie im dała matka ziemia. Oto bydło w stajence w której świat ujrzałeś, gorącym oddechem ogrzewa ci członeczki, anieli niebiescy wyśpiewują chwałę Twego Imienia, a Matka Najświętsza w najwyższym upojeniu, składa ci hołd.

Tyś jest światłem i ożywczym promieniem dla wszystkich znękanych i nieszczęśliwych i dlatego przyzywamy cię, my ludzie słabi, my, którzy nie jeden raz uchybiliśmy Boskim Twoim przykazaniom. Dzisiaj zapalamy choinkę. Czy wspomnieliśmy o tych, których w życiu skrzywdziliśmy, czy staraliśmy się zło naprawić i skrzywdzonym dać zadość uczynienie.

Bóg jest dobrem najwyższym a my tylko ludźmi. Ale jak Bóg się odradza symbolicznie, tak i my powinniśmy się odradzać duchowo. Pamiętajmy, iż im większa dana jest nam władza, im więcej możemy, tym cięższą odpowiedzialność bierzemy na swoje barki wobec Boga. A Bóg przyjdzie i będzie karać, za stratowane brutalnie dusze, za mękę cierpienia, za nadużywanie władzy.

I dlatego uderzmy się w piersi, uderzmy się kajając przed potęgą Boską w tym dniu, kiedy „słowo stało się ciałem i zamieszkało między nami". Niechaj akt skruchy poprzedzi radosny nastrój świąt Bożego Narodzenia. Nie zasłużymy na święto radości, jeżeli tkwić w nas będzie świadomość popełnionej a nienaprawionej krzywdy. Pomyślmy bowiem, kiedy sięgać będziemy do opłatka świątecznego, że w tej samej chwili ktoś może skrzywdzony przez nas, będzie ofiarą rozgoryczenia i zwątpienia w to, co jest i powinno być w nas nieśmiertelne, piękne i wieczne.

Święto Bożego Narodzenia jest wielkim świętem zbratania. Niechże ono będzie nim w całym tego słowa znaczeniu. Wtedy bowiem będziemy świętować całym sercem, nie zaś połowicznie, będziemy się radować w świadomości, że uczyniliśmy wszystko, aby krzywdę naprawić i z czystym sumieniem pójdziemy w przyszłość.

Z 33 posiedzenia Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych R. P.

Na posiedzeniu Zarządu Związku Izb, które odbyło się dnia 17 i 18 grudnia b. r., z ważniejszych spraw rozpatrywane były na posiedzeniu następujące:

Rozgraniczenie zakresu uprawnień blacharzy i dekarzy.

Obecny stan prawny, upoważniający dekarzy do krycia dachów blachą jest nieuzasadniony, gdyż technika krycia dachów blachą nie ma nic wspólnego z techniką krycia dachówką, płytkami, łupkiem i t. p., stąd pokrywanie dachów blachą winno stanowić integralną część rzemiosła blacharskiego wyłącznie do tego rzemiosła należącą. Rzemiosło dekarskie powinno obejmować pokrywanie dachów wszelkiego rodzaju dachówką (paloną, cementową, azbestową — eternitem), łupkiem — szyfrem, papą oraz gontami.

Stosownie do powyższego naprawa i konserwacja dachu zależnie od użytych materiałów wchodzi w zakres uprawnień rzemiosła blacharskiego względnie dekarskiego.

Uznanie „wyrobu wędlin z mięsa wołowego (koszernych)“ oraz „rzeźnictwa i wyrębu mięsa koszernego“ za odrębne rzemiosła.

Zarząd Związku Izb mając na uwadze, że rzemieślnicy wytwarzający wędliny z mięsa wieprzowego nie wyrabiają wędlin koszernych, które wytwarzają wyłącznie rzemieślnicy wyznania mojżeszowego dla potrzeb ludności żydowskiej, że jakkolwiek dotychczas rzemieślnicy wyznania mojżeszowego posiadali uprawnienie przemysłowe w zakresie całego wędliniarstwa, względnie rzeźnictwa i wyrębu mięsa jedynie z uboju rytualnego, wykonywując w ten sposób rzemiosło w sposób cząstkowy i że te wykonywanie cząstkowego rzemiosła rzeźnickiego i wędliniarskiego należy im udostępnić, a szczególnie z tego względu, że począwszy od dnia 1-go stycznia 1937 roku, mięso pochodzące z uboju rytualnego zostanie wyeliminowane z ogólnego obrotu uchwala wyrazić w Ministerstwie Przemysłu i Handlu opinię, popierającą wniosek Izby Rzemieślniczej w Warszawie o uznanie wyrobu wędlin z mięsa wołowego (koszernych) oraz rzeźnictwa i wyrębu mięsa koszernego za odrębne rzemiosła.

Ponadto Zarząd Związku Izb rozpatrywał memoriał wysłany przez Z. I. R. do Ministerstwa Przemysłu i Handlu w sprawie podstaw finansowych Izb Rzemieślniczych. Memoriał ten proponuje jako główne podstawy finansowe samorządu gospodarczego— aby na rzecz Izb przypadały dodatki do cen świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych od następujących kategorii płatników państwowego podatku przemysłowego.

1) przedsiębiorstw przemysłowych, prowadzonych na podstawie karty rzemieślniczej, niezależnie od kategorii świadectwa przemysłowego, a nie zaliczonych do przemysłu fabrycznego,

2) przedsiębiorstw przemysłowych, wykupujących VIII, VII lub VI kategrię świadectw przemysłowych, o ile wykonują sposobem rzemieślniczym rodzaje przemysłu, wyliczone w art. 142 prawa przemysłowego (i jego uzupełnień), choćby ich właściciele nie posiadali kart rzemieślniczych. W wypadkach wątpliwych miałby zastosowanie przepis art. 143 prawa przemysłowego.

3) przedsiąbiorstw handlowych, których podstawą obrotu towarowego przynajmniej 85% (są towary wyprodukowane w przedsiębiorstwach wymienionych wyżej pod 1) i 2) a należących do tych samych właścicieli i położonych w tym samych miejscowościach.

4) przedsiębiorstw, które w myśl ustawy o państwowym podatku przemysłowym są zobowiązane do wykupywania świadectw przemysłowych wyłącznie kategorii handlowych, a których czynności są uznane za rzemiosło przepisami art. 142 prawa przemysłowego (i jego uzupełnień).

5) oddzielnych składów należących do wymienionych pod 1) 2) 3) i 4) przedsiębiorstw, o ile są położone w tej samej miejscowości.

Zarząd jednogłośną uchwałą memoriał ten przyjął do zatwierdzającej wiadomości.

W związku z dyskusją nad podstawami finansowymi samorządu gospodarczego rzemiosła rozwinęła się bardzo szeroka polemika na temat planowego układania preliminarzy budżetowych samorządu gospodarczego.

Wiele cennych uwag i wnikliwego ustosunkowania się do potrzeb samorządu rzemieślniczego i rzemiosła wygłosił w swoim bardzo rzeczowym przemówieniu obecny na zebraniu p. Naczelnik Wydziału Rzemiosła w M. P. i H. Józef Chrzanowski.

Dużo uwagi poświęcił p. Naczelnik Chrzanowski działalności biur organizacyjno - handlowych rzemiosła i Centrali Handlowej Rzemiosła, podkreślając celowość w rozwinięciu akcji tych placówek jako jednego z najważniejszych działów samorządu gospodarczego rzemiosła.

Rzemiosło w obronie Państwa*)

II. DZISIAJ.

Nie jest więc ideałem akcji obronnej, jeżeli ludność państwa i z nią rzesze rzemieślnicze, trwając w czasie pokoju przy jako tako urządzonych warsztatach, instynkt swój samozachowawczy i zapał do czynnej obrony granic ujawniają dopiero w chwili wybuchu wojny. Bohaterstwo i pogarda śmierci są bardzo cennymi właściwościami narodu i tych na szczęście nam nie brak. Daleko ważniejszem jest jednak myśleć o wojnie przy codziennej pracy, posiadać gotowy, w szczegółach opracowany plan i wykonywać go w czasie pokoju tak, aby przejście z jednego stanu w drugi nie było bolesną niespodzianką i zgubnem zaskoczeniem.

Z punktu widzenia obronności kraju i zwiększenia pogotowia jak i wykorzystania możliwości istniejących, szczególnie potrzebny jest rozwój takich gałęzi przemysłu, rzemiosła i handlu, jak działy: metalowo - przetwórczy, elektrotechniczny, chemiczny, włókienniczy, garbarski, drzewny, jak wreszcie olbrzymi dział

Najserdeczniejsze życzenia świąteczne i noworoczne przesyła Izbom, Cechom i Związkom, oraz wszystkim Kolegom Rzemieślnikom Związek Izb Rzem. R. P. i Redakcja „RZEMIOSŁA".

przetwórczości płodów rolnych. Nie znaczy to, żeby i inne gałęzie nie były ważne i nie powinny znaleźć miejsca w ogólnym planie przygotowawczym. Prawdopodobnie niektóre działy rzemiosła, jak n. p. zdobnicze i galanteryjne, w czasie pokoju uzasadnione i potrzebne, zwłaszcza jeżeli chodzi o wyparcie obcej tandety i o wywóz zagraniczny, będą musiały uledz modyfikacji i przeobrazić się w warsztaty lepiej przystosowane do życia reglamentowanego. Ale zarówno te pierwsze niezbędne, jak i te ostatnie do zmienionej produkcji dostosowane, muszą zawczasu być znane, racjonalnie urządzone i przygotowane.

Plan mobilizacyjny warsztatów rzemieślniczych obejmuje: surowce i półfabrykaty, urządzenia techniczne, koordynację i podział pracy, spółdziałanie w zakupach i zbycie.

Ze względu na to, że czas wojny nie jest czasem zbytków, używania życia i upustu upodobań indywidualnych, lecz okresem największego wysiłku przy prostym i surowym sposobie bytowania, muszą już w czasie pokoju istnieć podstawy do tego rodzaju prowadzenia warsztatów. Plan mobilizacyjny przewiduje przejście z jednego sposobu produkcji na drugi w takich warunkach, aby jaknajmniej zakłócić i wstrzymywać wytwórczość. Musi on przygotować nietylko przejście z produkcji pokojowej do wojennej lecz również mieć na uwadze następujący po niej powrót do normalnego życia.

Zawsze jednak niezbędne będą surowce i półfabrykaty. Zamiast wyrobów gotowych wywozimy przy naszej wadliwej strukturze handlu zagranicznego je niepotrzebnie i za bezcen zagranicę. Otóż plan mobilizacyjny musi zawierać statystykę produkcji niezbędnych do prowadzenia wojny surowców i półfabrykatów w tych rozmiarach, aby nadmiernie nie uszczuplać żelaznego stanu posiadania, nie wprowadzać dewastacji i stać w przyszłości pod grozą pustki. Weźmy jako przykład tak cenne surowce, jak skóry i wełna. Sprowadzamy ich z zagranicy jeszcze obecnie podczas restrykcyj i utrudnień za blisko 100 milionów zł. (1—V.1936). Co można wybaczyć jeszcze w czasie pokoju, jest niedopuszczalnem lub niemożliwem podczas wojny. Plan przewiduje więc i kładzie nacisk na wprowadzenie jaknajprędzej w życie central i i rozdzielni dobrych i trwałych skór oraz nawołuje do rozszerzania racjonalnej hodowli owiec i tworzenia ośrodków zapasów i rezerw wełny. Wreszcie zawczasu reguluje sposób ich użycia. Bawełny nie produkujemy. Zakupiliśmy jej zagranicą ostatnio (1—V.1936) za przeszło 60 milionów zł. W planie obmyślony jest sposób zastąpienia bawełny przez len kotonizowany i inne namiastki.

Już z tych nielicznych przykładów wynika, że plan mobilizacyjny oddziaływa pośrednio już w czasie pokoju na hodowlę zwierząt domowych i produkcję roślinną i w dalszej linii na strukturę naszego handlu zagranicznego. Dalsze uwagi w tym względzie przekraczają rozmiary publikacji, nakreślonej w nagłówku.

Przejdźmy zatem do następnego działu. Zawarty w planie spis warsztatów rzemieślniczych umożliwia wgląd w ich urządzenia techniczne, maszyny, i narzędzia, zastęp fachowców i rozmiary produkcji. Cały aparat techniczny musi być znormalizowany, wykonywany w kraju i przez zmianę części składowych, gotowych każdej chwili do zastosowania, zdolny do rozszerzenia lub zmiany produkcji. Zależnie od jej rodzaju, może być wskazany system wytwórczości pionowej lub poziomej, w każdym razie niezbędne jest współdziałanie całego szeregu warsztatów, wykonywujących kolejno pracę od obróbki surowca do gotowego wytworu. Organizacja racjonalnej produkcji przewiduje tego rodzaju system pracy już w czasie pokoju.

Tak urządzone warsztaty pracują zawczasu w warunkach normalnych. Posiadają swoje ośrodki zakupów i w tym celu zorganizowane źródła finansowe. Półfabrykat lub gotowy towar idzie znów drogą spółdzielczości do centrów zbytu i rozchodzi się na rynkach krajowych i zagranicznych.

W rezultacie nastawienie całej produkcji krajowej w ten sposób, aby jaknajwięcej wyrobów gotowych po zaspokojeniu rynku wewnętrznego mogło znaleźć zbyt zagranicą, będzie najlepszem przygotowaniem rzemiosła — taksamo zresztą i innych zawodów— do obrony państwa. Niewątpliwie ten i ów produkt ulegnie przy mobilizacji modyfikacji i reglementacji ze względu na główny cel: zwycięskie odparcie najazdu wroga — ale przy przewidującej polityce gospodarczej nie wywoła to przewrotu i zastoju w warsztatach pracy.

Uwagi nasze kończymy przytoczeniem najwyższej zasady: im lepiej w czasie pokoju będzie rzemiosło zorganizowane, urządzone i znormalizowane technicznie, im składniej będzie pracować według jasnego planu produkcji, im ściślej skupi się na podstawach spółdzielczości, im więcej gotowych produktów wywozić będzie zagranicę, tem doskonalej sprosta swym zadaniom na wypadek mobilizacji i w obronie państwa!

Dr. Tadeusz Sas-Jaworski

Musimy zapoznać się z przepisami kodeksu handlowego

IV. Zbycie przedsiębiorstwa, jego dzierżawa i użytkowanie.

Przedsiębiorstwo handlowe może być przedmiotem zbycia, dzierżawy i użytkowania. Każda z tych trzech tranzakcji musi być stwierdzona aktem pisemnym. Ustne umowy nie są ważne. Przez zbycie przedsiębiorstwa prawo rozumie każdą umowę, która powoduje zmianę własności przedsiębiorstwa. Może to być sprzedaż, zamiana, darowizna, dziedziczenie testamentowe i t. p. Dzierżawa przedsiębiorstwa następuje wtedy, gdy właściciel, za określony czynsz oddaje prowadzenie przedsiębiorstwa innej osobie na jej rachunek. Użytkowanie ma miejsce wówczas, gdy kupiec oddaje prowadzenie przedsiębiorstwa innej osobie na jej rachunek, zachowując sobie jego własność i zobowiązując do zwrotu przedsiębiorstwa w nienaruszonym stanie w chwili wygaśnięcia umowy o użytkowanie. Bardzo często syn prowadzi warsztat ojca na swój rachunek, lub mąż przedsiębiorstwo żony i wtedy mamy do czynienia z użytkowaniem. Przy użytkowaniu w odróżnieniu od dzierżawy, użytkujący nie płaci właścicielowi czynszu. Zbycie przedsiębiorstwa, którego właścicielem jest kupiec rejestrowy, ustanowienie dzierżawy lub użytkowania musi być wpisane do rejestru handlowego.

a) Zbycie przedsiębiorstwa.

Zbycie przedsiębiorstwa obejmuje wszystko, co wchodzi w skład przedsiębiorstwa, jako całości, a w szczególności:

1) firmę, znaki towarowe i inne oznaczenia odróżniające przedsiębiorstwo od innych,

2) księgi handlowe,

3) nieruchomości, ruchomości i towary należące do przedsiębiorstwa,

4) patenty, wzory i t. p.

5) wierzytelności pozostałe przy prowadzeniu przedsiębiorstwa,

6) prawa, wynikające z najmu i dzierżawy lokali, zajmowanych przez przedsiębiorstwo.

Zbywający przedsiębiorstwo nie może uczynić nic, co utrudniałoby nabywcy dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa. Przeciwnie, winien on udzielić wszelkich wiadomości o stosunkach łatkycznych, prawnych oraz zobowiązaniach przedsiębiorstwa. W umowie zbycia winno być uwidocznione, jakie aktywa i passywa przedsiębiorstwa przechodzą na nabywcę. Za zobowiązania przedsiębiorstwa powstałe przed zbyciem zbywca i nabywca odpowiadają solidarnie, t. zn. od jednego lub drugiego można wymagać uiszczenia całości zobowiązania.

b) Dzierżawa przedsiębiorstwa.

Dzierżawca ma prawo prowadzenia przedsiębiorstwa za opłatą czynszu na własny rachunek, używania lokalu, urządzenia, ksiąg handlowych, firmy, uzupełnionej dodatkiem wskazującym dzierżawę (np. Stefan Humnicki, skład skór, dzierżawca Julian Jezierski) i t. p.

Dzierżawca odpowiada zasadniczo tylko za długi przez siebie zaciągnięte. Po upłynięciu terminu dzierżawy danego przedsiębiorstwo winno być ono zwrócone właścicielowi bez naruszenia całości przedsiębiorstwa.

Dzierżawa kończy się według wskazanych w umowie zasad, jak upływ czasu z góry oznaczonego, wypowiedzenie i t. d. Nowonabywca przedsiębiorstwa może zawsze dzierżawę wypowiedzieć.

c) Użytkowanie przedsiębiorstwa.

Użytkownik ma te same prawa i obowiązki, co dzierżawca za wyjątkiem opłaty czynszu. W razie zmiany właściciela użytkownik nie jest obowiązany do ustąpienia z użytkowania i swoje ważne prawa użytkownika zachowuje wobec każdego właściciela przedsiębiorstwa.

Z działalności Związku Kas Bezprocentowego Kredytu

Wybrana na zjeździe przedstawicieli Chrześcijańskich Kas Bezprocentowego Kredytu w dniu 13 b. m. Tymczasowa Rada Naczelna Związku Chrześcijańskich Kas Bezprocentowego Kredytu, zebrała się tego samego jeszcze dnia celem ukonstytuowania się. Do składu Rady Naczelnej dooptowano p. Z. Ehrenberga, naczelnika wydziału ekonomicznego Związku Izb Rzemieślniczych po czym wybrano przewodniczącym Rady Naczelnej p. Pawła Nowickiego członka honorowego Związku Rzemieślników Chrześcijan w Warszawie, zastępcą przewodniczącego p. Wojciecha Sobczaka, prezesa Związku Rzemieślników Chrześcijan Woj. Poznańskiego i sekretarzem p. nacz. Ehrenberga.

Siedziba Związku Chrześcijańskich Kas Bezprocentowego Kredytu w R. P. mieści się przy ul. Miodowej 14 w lokalu Związku Rzemieślników Chrześcijan w Warszawie.

Zaświadczenia walutowe przy wywozie do Gdańska

Min. Skarbu wydało wyjaśnienie do ust. 11 § 1 zarządzenia Ministra Skarbu z dn. 10.7.36 w sprawie zwolnienia od obowiązku przedstawiania zaświadczeń walutowych przy wywozie niektórych towarów. W ustępie tym podane są poszczególne wypadki zwolnień od zaświadczeń walutowych przy wywozie z Polski do W. M. Gdańska. W myśl ogłoszonego wyjaśnienia wzmiankowany ustęp dotyczy towarów, których wywóz do W. M. Gdańska jest uzależniony od przedstawienia zaświadczeń walutowych na granicy polsko-gdańskiej. Lista tych towarów została ogłoszona w załączniku do zarządzenia Ministra Skarbu z dn. 16.7.36 r.

Wywóz Polski do W. M. Gdańska wszelkich innych towarów, nie objętych wspomnianym załącznikiem, może odbywać się bez zaświadczeń walutowych zgodnie z wymienionym zarządzeniem Min. Skarbu z dn. 16.7. 36 r. (Polska Gospodarcza Nr. 49/36).

Przypominamy P. T. prenumeratorom naszego pisma o konieczności odnowienia prenumeraty i wyrównaniu ewentualnych zaległości za rok 1936.

PRACA

W nawiązaniu do 50-tego N-ru „Rzemiosła", podajemy dalsze przepisy dotyczące umowy o pracę robotników.

4. Rozwiązanie umowy o pracę.

Umowa o pracę rozwiązuje się:

a) po upływie czasu, na który była zawarta;

b) po ukończeniu roboty, która została wyraźnie oznaczona w umowie i której ukończenie strony przyjęły, jako termin ustania umowy;

c) po upływie okresu wypowiedzenia, przysługującego każdej ze stron przy umowie na czas nieokreślony;

d) wskutek śmierci robotnika;

Co do rozwiązania umowy w wypadku powołania robotnika do służby wojskowej obowiązują następujące przepisy.

Z powodu powołania do czynnej służby wojskowej, jako też w czasie między chwilą powołania a chwilą odbycia tej służby umowa o pracę nie może być przez pracodawcę wypowiedziana ani rozwiązana, o ile stosunek służbowy w chwili powołania trwał nieprzerwanie co najmniej 6 miesięcy.

Z powodu powołania do ćwiczeń i do służby wojskowej w razie mobilizacji lub ze względu na bezpieczeństwo Państwa jako też w czasie pomiędzy chwilą powołania a chwilą odbycia tych ćwiczeń, względnie służby—również umowa o pracę nie może być przez pracodawcę wypowiedziana ani rozwiązana.

Umowy, sprzeczne z powyższemi postanowieniami, oraz umowy, przewidujące wyraźnie lub pośrednio rozwiązanie umowy o pracę w związku z odbywaniem służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych, są z mocy samego prawa nieważne.

Powyższych przepisów nie stosuje się, jeżeli: a) umowa o pracę ulega — w okresie między powołaniem, a odbyciem służby wojskowej, lub ćwiczeń wojskowych — rozwiązaniu wskutek upływu czasu, na który została zawarta, albo wskutek ukończenia roboty, dla której wykonania ją zawarto;

b) zakład pracy lub oddział zakładu pracy, do którego robotnik po odbyciu służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych powraca, już nie istnieje;

c) zakład pracy albo oddział zakładu pracy, do którego robotnik po odbyciu służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych powraca, zmienił całkowicie technikę produkcji, przez co te rodzaje pracy, do których dany robotnik był używany, nie są już wykonywane;

d) umowę o pracę można rozwiązać z winy robotnika;

e) robotnik bez ważnych powodów nie stawił się do pracy przed upływem dwóch tygodni od chwili zwolnienia go ze służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych;

f) robotnik w czasie służby wojskowej lub ćwiczeń wojskowych był prawomocnie skazany za przestępstwo z chęci zysku, albo na karę ponad 3 miesiące pozbawienia wolności.

Umowa o pracę między robotnikiem a pracodawcą, zawarta na czas nieokreślony, może być rozwiązana lub zmieniona przez każdą ze stron na 2 tygodnie naprzód. O ile umówiono dłuższe okresy wypowiedzenia, to powinny być one jednakowe dla obu stron.

Okres wypowiedzenia kończyć się musi zawsze w sobotę lub w przyjęty dzień wypłaty.

Umowę zawartą na czas nieokreślony pracodawca może rozwiązać natychmiast pod warunkiem wypłacenia robotnikowi całkowitego wynagrodzenia za okres wypowiedzenia.

Pracodawca nie ma prawa wypowiadać umowy o pracę:

a) w ciągu 4 tygodni niezdolności robotnika do zarobkowania, spowodowanej przez nieszczęśliwy wypadek lub chorobę,

b) podczas trwania ustawowego urlopu robotnika,

c) w czasie ćwiczeń i służby wojskowej z zastrzeżeniami omówionymi wyżej.

Powołanie ławników Sądów Pracy

Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach w dniu 30 listopada 1936 r. ogłosił listy ławników i zastępców ławników (z grup pracodawców i pracowników) Sądów Pracy w Katowicach, Chorzowie, Tarnowskich Górach i Bielsku, oraz Sądów Okręgowych w Katowicach i Cieszynie, powołanych na okres trzyletni z dniem 1 października 1936 r.

Ogłoszenie znajduje się w Monitorze Polskim w Nr. 287 z dnia 10 grudnia 1936 r.

Praca zakładów fryzjerskich podczas świąt

Na skutek wystąpienia Zw. Izb Rzemieślniczych R. P. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadomiło Związek Izb, że w porozumieniu z Ministerstwem Opieki Społecznej wyda zarządzenie zezwalające na otwarcie zakładów fryzjerskich w trzecim dniu świąt Bożego Narodzenia, t. j. dnia 27 grudnia r. b. od godziny 8 do 10 rano i w dniu 31 grudnia do godziny 22.

UBEZPIECZENIA

Stosownie do zapowiedzi podajemy:

a) Systematyczny podział zakładów pracy na grupy i rodzaje z przydziałem do kategorii niebezpieczeństwa.

W wyszczególnionych poniżej pozycjach są podane te rodzaje prac, które w mniejszym lub większym stopniu są wykonywane przez zakłady rzemieślnicze.

GRUPA IV. PRZEMYSŁ METALOWY I MASZYNOWY.

Rodzaj zakładu pracy

Poz. Kat. nieb.

a) Odlewnie i przemysł metalowy.

35 Odlewnie z bronzu, mosiądzu i t. p. VI

36 Wytwórnie wyrobów miedzianych mosiężnych, bronzowych i t. p. . . . VII
Znamię większego niebezpieczeństwa: stosowanie ołowiu i jego związków.

b) Maszyny i konstrukcje żelazne.

42 Wyrób kotłów, zbiorników i t. p. VI

c) Środki komunikacyjne.

44 Warsztaty naprawy samochodów V

45 Wyrób i naprawa karoserii, powozów, łodzi . . V

d) Gotowe wyroby metalowe

49 Warsztaty kowalskie . . VI

50 Wytwórnie i warsztaty naprawy towarów z blachy cienkiej (do 2 mm.) z napędem mechanicznym również z ew. robotami na budowach VII
Znamię większego niebezpieczeństwa: roboty na budowach.

51 Wytwórnie i warsztaty naprawy towarów z blachy cienkiej (do 2 mm.) bez napędu mechanicznego z wyłączeniem robót na budowach II

52 Wytwórnie naczyń ocynowanych i ocynkowanych V

53 Wytwórnie noży, pilników, narzędzi i t. p. z napędem mechanicznym . V

54 Wytwórnie mebli metalowych VI

e) Mechanika precyzyjna i jubilerstwo.

55 Wytwórnie wyrobów z metali szlachetnych i półszlachetnych oraz towarów pokrytych temi metalami, rytownictwo, szlifowanie kamieni szlachetnych II

56 Galwaniczne pokrywanie metalami szlachetnymi i półszlachetnymi V

57 Wytwórnie i warsztaty naprawy elektrotechnicznego sprzętu instalacyjnego VI
Znamię mniejszego niebezpieczeństwa: brak napędu mechanicznego.

62 Wytwórnie i warsztaty naprawy instrumentów muzycznych—z napędem mechanicznym IV
Znamię większego niebezpieczeństwa, używanie do obróbki drewna maszyn o napędzie mechanicznym

63 Wytwórnie i warsztaty naprawy instrumentów muzycznych bez napędu mechanicznego II

64 Wyrób rowerów i t. p. . IV

f) Ślusarnie.

65 Ślusarnie oraz warsztaty naprawy maszyn z napędem mechanicznym . . VII

66 Ślusarnie i drobne warsztaty mechaniczne bez napędu mechanicznego . V

67 Wytwórnie niewymienione w pozycjach 35—66 z napędem mechanicznym, używające którejkolwiek z następujących maszyn do obróbki: tłoczni, pras, szlifierek, młotów mechanicznych, wiertarek, tokarek, heblarek, maszyn do skręcania, apartów do spawania VII

c. d. n.

Z ŻYCIA SAMORZĄDU RZEMIEŚLNICZEGO I ORGANIZACJI RZEMIEŚLNICZYCH

Z Izby Rzemieślniczej w Tarnopolu

Dnia 8 listopada 1936 r. odbyło się w Tarnopolu Plenarne Zebranie Radców Izby Rzemieślniczej w Tarnopolu przy współudziale wszystkich Radców Izby Rzemieślniczej. W zebraniu wziął również udział delegat pana ministra Przemysłu i Handlu pan dr. Włodzimierz Mihułowicz, kierownik Oddziału Przemysłowego Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu.

Prezes Izby Rzemieślniczej Niemiec wygłosił przemówienie powitalne, w którem przede wszystkim podziękował panu przedstawicielowi ministra Przemysłu i Handlu za zaszczycenie swoją obecnością zebrania i opiekę władz wojewódzkich, jaką otaczają one rzemiosło na terenie województwa tarnopolskiego oraz prosił o poparcie rzemieślniczego samorządu gospodarczego w jego pracy nad podniesieniem rzemiosła.

Następnie zwrócił się do Radców Izby z prośbą o wypowiedzenie się w sprawach spółdzielczości rzemieślniczej i poparcie zamierzeń Izby Rzemieślniczej w tym zakresie.

Po przyjęciu do wiadomości protokółu z ostatniego posiedzenia Radców Izby dyrektor Izby dr. H. Hass złożył sprawozdanie z działalności Izby za czas od 1.I.1936 r. do końca października i przedstawił zamknięcie rachunkowe Izby za ten okres czasu.

Po przeprowadzeniu dyskusji w tej sprawie Plenarne Zebranie Radców Izby na wniosek radcy Szmajuka uchwaliło jednogłośnie wyrazić uznanie dyrektorowi Izby dr. Hassowi i całemu personelowi biurowemu za sumienną, gorliwą i nader skuteczną pracę w Izbie i prowadzenie jej agend.

Plenarne Zebranie Radców u-

chwaliło jednogłośnie preliminarz budżetowy Izby na rok 1937, wynoszący w dochodach i wydatkach kwotę 45.147,50 zł. Wydatki Izby znajdą pokrycie w zwyczajnych dochodach Izby i Izba nie będzie potrzebowała uciekać się do nakładania specjalnego podatku na rzemieślników. Izba Tarnopolska należy do tych nielicznych Izb Rzemieślniczych które dotychczas w ogóle nie nakładały specjalnego podatku na rzemieślników celem pokrycia niedoboru budżetowego, lecz stara się wydatki Izby tak ograniczyć, by je pokryć z dochodów zwyczajnych.

Między wielu innemi sprawami uchwalono regulaminy komisji egzaminacyjnej mistrzowskiej, czeladniczej i kwalifikacyjnej i mianowano członków tych komisyj.

Dłuższa dyskusja toczyła się nad sprawami podatkowymi rzemiosła, poczym uchwalono rezolucję, w której Izba domaga się pociągnięcia do wykupywania świadectw przemysłowych wszystkich nieuprawnionych rzemieślników i chałupników.

Plenarne Zebranie Radców Izby uchwaliło jednogłośnie wezwać wszystkich rzemieślników do wzięcia udziału w składkach na Fundusz Obrony Narodowej i Pomoc Zimową.

Po wyczerpaniu całego porządku dziennego w ciągu kilku godzin, Prezes Izby zamknął obrady, dziękując radcom za ich pracę i rzeczowe ustosunkowanie się do poruszonych na zebraniu spraw.

Z Izby Rzemieślniczej we Lwowie

RZEMIOSŁO WOJEWÓDZTWA LWOWSKIEGO NA F.O.N

Cech m. stolarskich i rzem. pokr. Lwów 59.10
Cech m. cukierników i piernikarzy Lwów . . . 50.—
Cech szewski J. Gródek . 7.50
Cech chrześć. rzemieślników Borysław . . . . 50.—
radca Apolinary Jurkiewicz Sambor . . . . . 18.—
Cech rzeźnicko-wędliniarski Brzozów 24.70
p. Konopacki St. (Cechu wędlin.) Lwów . . . . 50.—
Cech m. rzeźnicko-wędlin. Lwów . . . . 500.—
Cech m. introligat. Lwów 50.—
Cech chrz. m. wędliniarzy Lwów . . . . 150.—
radca Józef Nowak Lwów 100.—
p. Kazimierz Lintner Lwów 20.—
Cech m. mechaników i zaw. pokr. Lwów . . . . . 50.—
Cech Zjednoczon. Rzemieślników Lesko 16.35
Cech chrz. m. fryzjerskich Lwów . . . . 50.—
Cech kowalsko - ślusarski Stary Sambor . . . . 3.—
Cech Rzemieślników Szczerzec 13.20
Cech kuśnierzy i zaw. pokrewnych Lwów . . . 50.—
Cech chrześc. stolarzy Lwów . . . . 50.—

Razem zł. 1313.85

Wzywamy wszystkie organizacje rzemieślnicze w całym kraju o spełnianie obowiązku obywatelskiego i składanie ofiar na F.O.N. Listy ofiar należy skierowywać do Redakcji „Rzemiosła“ w celu opublikowania.

Inauguracja Bezprocentowej Chrześcijańskiej Kasy w Słonimie

W dniu 19 listopada r. b. Zarząd Chrześcijańskiej Kasy Bezprocentowych Pożyczek w Słonimie zorganizował specjalną uroczystość z okazji rozpoczęcia działalności powyższej Kasy. Grono zaproszonych gości w liczbie około 60 osób zebrało się w sali Komunalnej Kasy Oszczędności. Zebranych powitał dyrektor K.K.O., a jednocześnie Prezes Zarządu Kasy p. *S. Urbański*..

Do Prezydium zebrania zostali zaproszeni na wniosek dyrektora Urbańskiego pp. *Wasilewska* — Prezeska Oddziału Nauczycielstwa Polskiego, poseł *Adolf Sarnecki* i *Niziołek* — wiceprezes Związku Rzemieślników Chrześcijan.

Referat na temat sytuacji drobnego kupiectwa i rzemiosła oraz znaczenia Kas Bezprocentowego kredytu wygłosił delegat Izby Rzemieślniczej w Nowogródku p. *Czesław Wawer* — kierownik Biura Organizacyjno-Handlowego Izby. W dyskusji, jaka się wywiązała po referacie, zabierał głos kapelan miejscowego garnizonu *ks. Seweryn Jędrysik*, który w pięknym przemówieniu nawoływał gorąco do usilnej pracy, mającej na celu rozwój rzemiosła i kupiectwa chrześcijańskiego do takiej skali przynajmniej, jaką zdołało ono osiągnąć w Polsce zachodniej. Równie piękne przemówienie analizujące sytuację społeczno-gospodarczą kupiectwa i rzemiosła oraz wskazując na głębszą przyczynę organizowania Kas Bezprocentowego kredytu wygłosił sekretarz Zarządu Miejskiego w Słonimie, a jednocześnie Prezes Związku Osadników p. *Mazurkiewicz*.

Wreszcie sędzia *Achmatowicz* w krótkim przemówieniu zaproponował, aby zarządzono przerwę i rozpoczęto zapisy na członków Kasy, do czego wezwał wszystkich obecnych.

W czasie przerwy szereg osób z pośród obecnych zapisało się na członków dożywotnich, jakoteż zwykłych, przyczym ogólna suma wpłaconych składek wyniosła około 100-tu złotych, co oczywiście można nazwać sukcesem.

W dalszym ciągu zebrania rolę Kas Bezprocentowych omawiał w specjalnym referacie sekretarz Zarządu Kasy p. *Gawlas* — Prezes miejscowego Związku Kupców Polskich. Po przemówieniu jeszcze kilku osób, które poruszały różne bolączki kupiectwa i rzemiosła p. dyrektor Urbański podziękował obecnym za łaskawe przybycie, kończąc tym samym uroczystość.

Z prawdziwym smutkiem należy podkreślić, że na uroczystość tę nie przybył nikt z pośród przedstawicieli miejscowych władz administracyjnych

PODATKI I USTAWODAWSTWO PODATKOWE

TERMINARZ PŁATNOŚCI PODATKÓW BEZPOŚREDNICH W MIESIĄCU STYCZNIU.

W styczniu 1937 r. płatne są następujące podatki:

1) **do dnia 5 stycznia** — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 grudnia; **do dnia 20 stycznia** tenże podatek pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni stycznia 1937 r.

2) **do dnia 7 stycznia** — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w grudniu 1936 r.;

3) **do dnia 25 stycznia** — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za miesiąc grudzień 1936 r., w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w grudniu przez wszystkie przedsiębiortswa, obowiązane do ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw—przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I —V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe.

Uwaga: W tym samym terminie mogą uiścić podatek przemysłowy od obrotu za miesiąc grudzień wszelkie inne przedsiębiorstwa, prowadzące dobrowolnie prawidłowe (uproszczone) księgi handlowe. Ponadto płatne są w styczniu zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu, oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w miesiącu styczniu 1937 r.

Przypominamy również, że termin nabycia świadectw przemysłowych i kart repestracyjnych na r. 1937 upływa już z dniem 31 grudnia 1936 r. i że przedsiębiorstwa, które niedopełniły tego obowiązku w terminie ustawowym, powinny we własnym interesie ustawowym powinny we własnym interesie nabyć i to natychmiast omawiane świadectwa i karty — celem uniknięcia nałożenia przez urzędy skarbowe kar-grzywien za nieterminowe nabycie właściwych świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych.

W SPRAWIE ULG W OPŁATACH OD POJAZDÓW MECHANICZNYCH NA RZECZ PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU DROGOWEGO.

W Dzienniku Ustaw R. P. z dnia 30 listopada 1936 r. Nr. 89 poz. 619 — zostało ogłoszone rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 listopada 1936 r. w sprawie ulg w opłatach od pojazdów mechanicznych na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego.

Rozporządzenie to **zwalnia,** między innymi, **nowe pojazdy mechaniczne ciężarowe i traktory (ciągniki), zarejestrowane poraz pierwszy po wejściu w życie rozporządzenia, oraz przyczepki do tych pojazdów na przeciąg jednego roku od** daty rejestracji — od opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego.

1)**wszystkie pojazdy mechaniczne ciężarowe i traktory łącznie z używanymi do zarobkowego przewozu towarów** — od opłaty zł 20 od każdych 100 kg wagi własnej,

2) **przyczepki** do tych pojazdów — od opłaty zł 10 od każdych 100 kg wagi własnej.

Oprócz powyższego rozporządzenia przyznaje pewne ulgi dla pojazdów mechanicznych używanych do **koncesjonowanego przewozu osób wyłącznie lub po większej części** — na obszarze województw: wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 grudnia 1936 r.

OŚWIATA WYCHOWANIE KULTURA

Szkolnictwo dokształcające zawodowe w latach 1932-4

Na posiedzeniu Państwowej Rady Oświecenia Publicznego w r. 1934 Samorząd Gospodarczy Rzemiosła przedstawił za pośrednictwem swego delegata główne tezy odnośnie szkolnictwa zawodowego typu zasadniczego i szkolnictwa dokształcającego zawodowego.

Ze względu na dokonywującą się wciąż reformę szkolnictwa zawodowego typu zasadniczego w myśl rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 21.XI.1933 r. o organizacji szkolnictwa zowodowego Samorząd Gospodarczy Rzemiosła nie wysuwa na razie żadnych nowych postulatów w tym zakresie, poprzestając na sformułowaniu życzenia, ażeby realizacja reformy szkolnictwa zawodowego odbywała się w szybszym niż dotąd tempie.

Natomiast w dziedzinie szkolnictwa zawodowego dokształcającego Samorząd Gospodarczy Rzemiosła opierając się na sprawozdaniach izb rzemieślniczych, obfitych materiałach zebranych w drodze specjalnych ankiet, przeprowadzonych przez Związek Izb za pośrednictwem izb rzemieślniczych, oraz na publikacjach urzędowych Głównego Urzędu Statystycznego i informacjach władz szkolnych, pragnie dobitniej podkreślić słuszność swych tez wysuniętych w 1934 r. na Państwowej Radzie Oświecenia Publicznego, a w następnych latach wyrażonych w różnych memoriałach skierowanych do centralnych władz. Samorząd Gospodarczy Rzemiosła czyni to w tym celu, by należycie uwypuklić znaczenie problemu oświaty dokształcającej zawodowej z punktu widzenia potrzeb rzemiosła i Państwa.

Dane cyfrowe obliczone przez Związek Izb Rzemieślniczych R. P. zasługują na szczególną uwagę i mówią same za siebie.

1) Sieć szkół dokształcających zawodowych w okresie ostatnich 4-ch lat.

TABELA I.

Sieć szkół dokształcających zawodowych w Polsce.

Województwa	W latach 1932/33	1933/34	1934/35	1935/36	UWAGI
Woj. Centralne	188	178	175	177	
m. st. Warszawa	44	44	44	44	
w. Warszawskie	41	38	37 *)	37	w tym jedna szkoła w Zakroczymiu nieczynna
w. Łódzkie	41	37	37	35	w tym 14 szkół w Łodzi
w. Lubelskie	25	24	21	21	
w. Kieleckie	29	29	29	31	w tym 3 dla zawodów handlowych
w. Białostockie	8	6	7	9	
w. Wschodnie	25	26	30	35	
w. Wileńskie	9	9	10	11	
w. Poleskie	2	2	5	6	
w. Nowogródzkie	4	4	4	4	
w. Wołyńskie	10	11	11	14	
w. Południowe	193	185	176	168	
w. Krakowskie	81	75	72 *)	72	w tym 7 dla zawodów nie rzemieślniczych
w. Lwowskie	72	72	69	61	
w. Tarnopolskie	11	11	10	11	
w. Stanisławowskie	29	27	25	24	
w. Zachodnie	228	221	217	205	
w. Poznańskie	135	130	128	122	
w. Pomorskie	48	46	44	42	
w. Śląskie	45 *)	45 *)	45	41	*) z braku danych wzięto liczby z r. 1934/35
Ogółem:	634	610	598	585	

Dane liczbowe tego zestawienia opracowane są na podstawie ankiety Związku Izb skierowanej do izb rzemieślniczych.

Jak wykazuje przytoczone zestawienie, spadek liczby szkół w okresie 1932/33 — 1935/36 jest stały. W ciągu tych czterech lat liczba szkół zmniejszyła się o 49 czyli o 8%.

Spadek ten zaznaczył się głównie w województwach południowych i zachodnich, gdzie wynosi on odpowiednio 13% i 10%. Mniejszy był on w województwach centralnych, gdzie liczba szkół zmniejszyła się o 11 czyli 6%. Województwa wschodnie wykazują natomiast zwiększenie się liczby szkół w tym czasie, a mianowicie z 25 szkół na 35.

Ta tendencja spadku liczby szkół utrzymała się i w roku szkolnym 1935/36 co do swego kierunku. Zmniejszenie się liczby szkół dokształcających zawodowych miało miejsce w tym roku w wojew. zachodnich (m. innymi w Poznańskim liczba szkół spadła z 128 na 122) i południowych. Natomiast zwiększenie się liczby szkół notują izby województw centralnych (wzrost liczby szkół o 2) i wschodnich (wzrost liczby szkół o 5).

TABELA II.

Województwa	1932/33 Liczba szkół dokształcających	%	1935/36 Liczba szkół dokształcających	%
w. Centralne	188	29,8	177	30,2
w. Wschodnie	25	3,9	35	6,1
w. Południowe	193	30,3	168	28,7
w. Zachodnie	228	36	205	35
Ogółem:	634	100	585	100

W stosunku do stanu szkolnictwa w roku szkolnym 1932/33 daje się zaobserwować przemieszczenie w kierunku zwiększenia udziału województw wschodnich w sieci szkół zawodowych dokształcających. (Tabela II).

Znaczny procentowy wzrost szkół w województwach wschodnich (z 3,9% na 6,1%) jest, oczywiście, spowodowany nie tylko zwiększeniem się szkół w tych województwach, ale również zmniejszeniem się ogólnej liczby szkół dokształcających zawodowych w Państwie.

2) Liczba uczniów rzemieślniczych w szkołach dokształcających zawodowych,

Spadek liczby szkół dokształcających nie oznacza oczywiście, by liczba uczniów rzemieślniczych zmniejszyła się w tym samym stopniu. O ile zamknięcie szkoły następuje w miejscowości, gdzie istnieją inne szkoły, to skutki tego zamknięcia objawiają się przeważnie w tym, że młodzież rzemieślnicza tłumniej zapełnia pozostałe szkoły.

Według Statystyki Szkolnictwa Głównego Urzędu Statystycznego frekwencja młodzieży rzemieślniczej przedstawia się w latach 1933/34 i 1934/35 jak następuje: (Tabela III).

Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę, że liczba warsztatów zwiększyła się w międzyczasie ca o 10%, a co za tym idzie liczba młodzieży zatrudnionej w rzemiośle musiała również wzrosnąć, to stwierdzić trzeba, że pod

TABELA III.

Uczniowie szkół dokształcających zawodowych	rok 1933/4	rok 1934/5	+ wzrost — ubytek
zatrudnieni w rzemiośle na podstawie umowy o naukę	45.204	44.713	— 491
zatrudnieni w rzemiośle na podstawie umowy o pracę	2.689	2 895	+ 206
Ogółem:	47.893	47.598	— 285
Liczba szkół dokształcających zawodowych	610	595	— 15

względem frekwencji uczniów rzemieślniczych do szkół zawodowych dokształcających mamy do czynienia z objawem pogorszenia.

3) Stosunek ilości warsztatów rzemieślniczych do ilości szkół dokształcających zawodowych.

Pewien wgląd w stan rzeczy dotyczący zagadnienia objęcia przez szkołę dokształcającą młodzieży zatrudnionej w rzemiośle daje niżej umieszczone zestawienie liczby szkół z liczbą warsztatów rzemieślniczych w poszczególnych województwach oraz obliczenie ilości warsztatów przypadających na 1 szkołę dokształcającą zawodową. (Tabela IV).

Zestawienie to porównuje stan rzeczy w r. 1933 i w r. 1935, przy czym uwzględnione zostały tylko warsztaty czynne na podstawie karty rzemieślniczej.

W odniesieniu do 3-ch województw zachodnich oraz do województwa wołyńskiego wzięte zostały liczby warsztatów czynnych w roku 1934, gdyż dane za rok 1933 dla tych województw są nieścisłe.

O ile chodzi o stan szkolnictwa dokształcającego w poszczególnych województwach, to uderza niezmiernie wielka rozpiętość w liczbach warsztatów przypadających na poszczególną szkołę.

W województwach zachodnich przeciętna liczba warsztatów przypadających na jedną szkołę wynosi 271.

W województwach południowych podnosi się ona do 350.

W Warszawie na jedną szkołę dokształcającą zawodową dla zatrudnionych w przemyśle i rzemiośle przypada 445 warsztatów, przeciętna zaś dla województw centralnych dochodzi do 1.056. Najgorzej sytuacja przedstawia się w województwach wschodnich, gdzie jedna szkoła przypada na 1283 warsztaty rzemieślnicze.

Najgęściej szkoły są rozmieszczone w województwie krakowskim (jedna szkoła na 225 warsztatów), poznańskim (1 szkoła na 245 warsztatów), i śląskim (1 szkoła na 357). Najrzadziej w województwie białostockim (1 szkoła na 2.139 warsztatów). nowogródzkim (1 szkoła na 2.055 warsztatów), poleskim, lubelskim i kieleckim (1 szkoła na ca 1.500 warsztatów).

Cztero i pięciokrotnie wyższa liczba warsztatów przypadająca na jedną szkołę w województwach wschodnich, a częściowo

TABELA IV. *Zestawienie liczby warsztatów rzemieślniczych przypadających na jedną szkołę dokształcającą zawodową w poszczególnych województwach w latach 1933/35.*

Województwa:	Liczba warsztatów	Liczba szkół	Liczba warsztatów na 1 szkołę	Liczba warsztatów	Liczba szkół	Liczba warsztatów na 1 szkołę
	rok 1933			rok 1935		
Woj. Centralne	169 425	178	952	186 964	177	1 056
m. Warszawa	17 414	44	396	19 568	44	445
woj. Warszawskie	34 124	38	898	36 671	37	991
„ Łódzkie	34 074	37	921	34 455	35	984
„ Lubelskie	28 045	24	1 168	32 551	21	1 550
„ Kieleckie	40 350	29	1 391	44 471	31	1 435
„ Białostockie	15 418	6	2 570	19 248	9	2 139
Woj. Wschodnie	34 604	26	1 330	44 896	35	1 283
woj. Wileńskie	7 749	9	861	9 823	11	899
„ Poleskie	7 963	2	3 981	9 202	6	1 534
„ Nowogrodzkie	7 395	4	1 849	8 218	4	2 055
„ Wołyńskie	11 497	11	1 261	17 653	14	1 261
Woj. Południowe	53 090	185	287	58 873	168	350
woj. Krakowskie	14 824	75	197	16 305	72	226
„ Lwowskie	22 236	72	309	24 128	61	395
„ Tarnopolskie	7 596	11	691	8 253	11	750
„ Stanisławowskie	8 434	27	312	10 187	24	424
Woj. Zachodnie	49 279	227	199	55 532	205	271
woj. Poznańskie	25 686	128	200	29 951	122	245
„ Pomorskie	13 077	44	297	15 004	42	357
„ Śląskie	10 516	45	234	10 577	41	251
Ogółem:	306 398	606	507	346 265	585	592

i centralnych w stosunku do województw zachodnich i częściowo południowych daje miarę tego, jak daleko odbiegają warunki rzeczywiste kształcenia młodzieży rzemieślniczej w tych okręgach od wymogów prawa. Należy wziąć jeszcze pod uwagę, że w województwach zachodnich, gdzie są większe skupienia warsztatów, jedna szkoła może i obsługuje większą ilość warsztatów. Szkoły dokształcające zawodowe są też tam z natury rzeczy większe o dużej liczbie uczniów. W województwach centralnych i wschodnich rzemiosło jest natomiast bardziej rozproszone po miasteczkach, szkoły są mniejsze i obsługują mniejszą ilość warsztatów. Okoliczność ta podkreśla jeszcze bardziej dysproporcję zachodzącą w tej dziedzinie w poszczególnych województwach oraz niski stan szkolnictwa dokształcającego zawodowego w województwach centralnych i wschodnich.

O ile chodzi o tendencje rozwojowe w szkolnictwie dokształcającym zawodowym, to poprawę w stosunku do 1933 r. wykazują tylko dwa województwa: województwo białostockie, w którym za ten okres przybyło 3 szkoły, wskutek czego współczynnik spadł z 2.579 do 2.139, oraz województwo poleskie, w którym przybyły 2 szkoły, co obniżyło ilość warsztatów przypadających na jedną szkołę z 3.981 na 1.534. Nie mniej jednak województwa te, jak o tym była mowa wyżej, należą do najsłabszych pod względem liczby szkół dokształcających zawodowych.

W pozostałych województwach zaznacza się ogólne pogorszenie, i to wcale znaczne. W województwach południowych współczynnik warsztatów rzemieślniczych na jedną szkołę podniósł się z 287 na 350, w województwach zachodnich z 199 na 271 i to w ciągu jednego roku.

Stan oświaty dokształcającej zawodowej w świetle ulgowych egzaminów czeladniczych.

Ciężki stan szkolnictwa dokształcającego zawodowego jaskrawo ujawnia statystyka egzaminów czeladniczych ulgowych. Rozporządzenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dn. 13.II. 1934 r. przewiduje możność przystąpienia kandydata, który nie uczęszczał do szkoły dokształcającej, o ile odnośne władze wydały mu zaświadczenie, że nie ukończenie szkoły nastąpiło z powodów od kandydata niezależnych. Kandydaci składają egzamin z przedmiotów ogólnokształcących wobec delegata kuratorium, czyli tak zwany egzamin czeladniczy ulgowy. (Tabela V).

Jak wynika z zestawienia egzaminów czeladniczych ulgowych w r. 1935, z dobrodziejstwa tego rozporządzenia skorzystało na terenie województwa Nowogródzkiego 95% ogólnej liczby kandydatów do egzaminu czeladniczego.

W województwach centralnych przeciętna egzaminów ulgowych wynosi 57% liczby egzaminów czeladniczych, przy czym w wojew. Lubelskim było 70%, w wojew. Kieleckim 69%, a w wojew. Białostockim 72% ogólnej liczby egzaminów czeladniczych, przeprowadzonych w roku 1936.

Województwa południowe wykazują znaczną rozpiętość odsetków egzaminów ulgowych. W województwie Lwowskim odsetek ten jest najniższy dla całego Państwa, wynosi on 11%. Zresztą, jak zaznacza Izba we Lwowie znaczna liczba kandydatów przedstawiła zaświadczenia z

TABELA V. *Egzaminy czeladnicze ulgowe w roku 1935.*

Województwa:	egzaminy czeladnicze przeprowadzone w r. 1935			
	ogółem	egzaminy czeladnicze normalne	egzaminy czeladnicze ulgowe	w % do liczby egzaminów
Woj. Centralne	3.456	1.487	1 969	57%
m. st. Warszawa	523	223	300	58%
woj. Warszawskie	789	238	551	70%
„ Lubelskie	275	84	191	69%
„ Kieleckie	623	350	273	44½
„ Łódzkie	1098	551	547	50%
„ Białostockie	148	41	107	72%
Woj. Wschodnie				
„ Wileńskie				
„ Nowogródzkie	351	19	332	95%
„ Poleskie				
„ Wołyńskie				
Woj. Południowe	2082	1382	700	34%
„ Krakowskie	772	622	150	16%
„ Lwowskie	560	496	64*)	11%
„ Tarnopolskie	371	102	269	73%
„ Stanisławowskie	379	162	217	57%
Woj. Zachodnie	6162	5050	1116	18%
woj. Poznańskie	3114	2706	408	13%
„ Pomorskie	1756	1307	449	26%
„ Śląskie	1296	1037	259	20%

*) Znaczna liczba kandydatów w okręgu Izby we Lwowie przedstawiła zaświadczenie z ukończenia specjalnych kursów dokształcających, na podstawie których zdawała normalny egzamin czeladniczy.

ukończenia specjalnych kursów dokształcających. W województwie Krakowskim odsetek ten jest również mały (16%. Natomiast w województwach Tarnopolskim i Stanisławowskim stan rzeczy jest taki sam, jak w województwach centralnych. Odsetek egzaminów czeladniczych ulgowych wynosi w tych województwach odpowiednio 57 i 73.

Najlepiej przedstawia się sprawa objęcia przez szkołę dokształcającą zawodową terminatorów na terenie województw zachodnich, gdzie odsetek ulgowych egzaminów czeladniczych wynosi przeciętnie 18%. W Poznańskim spada on do 13%.

Poziom przygotowania ogólnego uczniów wstępujących do szkół dokształcających zawodowych.

Skład uczniów szkół dokształcających jest pod względem poziomu wykształcenia bardzo różnorodny. Rozpiętość poziomu uczniów, przyjmowanych do tych szkół ilustruje poniższe zestawienie, przedstawiające przygotowanie uczniów na terenie szeregu izb. (Tabela VI).

TABELA VI. *Poziom przygotowania uczniów wstępujących do szkół dokształcających zawodowych.*

Województwa:	Liczba ucz. przyjętych do szk. dokształ. zaw. w r 1935/6.	rok 1935 — 36 W tym z wykształceniem szkół powszechnych						
		kl. 2.	kl. 3.	kl. 4.	kl. 5.	kl. 6.	kl. 7.	kl 6 i 7
woj. Warszawskie	1353	6	42	322	295	1.9	488	677
„ Lubelskie	1534	7	64	363	284	194	614	808
„ Kieleckie	2673	45	123	525	603	503	825	1355
„ Wileńskie	640	9	30	116	108	94	255	349
„ Poleskie	160	—	3	59	[illegible]36	41	30	71
„ Nowogródzkie	137	1	10	48	27	18	31	49
„ Wołyńskie	882	52	134	348	277	115	44	159
„ Krakowskie	3445	45	118	352	510	497	1857	2354
„ Lwowskie	3460	52	128	582	790	840	920	1760
„ Tarnopolskie	510	1	14	103	62	67	253	320
„ Poznańskie	3131	34	58	600	665	634	1088	1722

Zróżniczkowanie uczniów pod względem swego wykształcenia jest, jak widzimy, bardzo duże. Do szkoły dokształcającej zawodowej wstępują uczniowie, których przygotowanie waha się od 2 do 7 klas szkoły powszechnej.

Stwarza to duże trudności dla szkoły przy przerabianiu programu nauczania. Personel nauczycielski zmuszony jest często do dłuższego zatrzymywania się przy wyrównaniu poziomu uczni. W związku ze znacznym zróżniczkowaniem poziomu uczniów Izba Rzemieślnicza w Krakowie cytuje następujące uwagi wizytatorów szkół dokształcających zawodowych, podane przez Kuratorium Okręgu Szkolnego na ankietę Izby.

„Wobec tego, że prawo przemysłowe nie ustala minimum przygotowania szkolnego, jakim ma się wykazać uczeń wstępujący do rzemiosła, przygotowanie to jest bardzo różne, a zdarzają się wypadki, szczególnie w okręgach górskich, przyjmowania na naukę rzemiosła prawie analfabetów. Młodzież pochodząca z miast ma przeważnie ukończone 6 lub 7 klas szkoły powszechnej i wtedy jest dostatecznie przygotowaną do nauki w szkole dokształcającej, natomiast młodzież z miejscowości, gdzie są zorganizowane szkoły powszechne tylko 1-stopnia, nie ma potrzebnego przygotowania, szczególnie wtedy, jeżeli między czasem ukończenia szkoły a wstąpieniem do nauki upływa rok albo i więcej, w którym to czasie młodzież zapomina i te szczupłe wiadomości, które nabyła w szkole".

Młodzież, uczęszczająca do szkół dokształcających zawodowych, będąca w myśl powyższych uwag przedstawicieli władz szkolnych przygotowana do nauki w tych szkołach, stanowi jednak, jak wykazuje zestawienie (tabela VII) w województwach centralnych tylko 50% ogółu uczniów. W województwie Poznańskim odsetek ten wynosi 54. W województwach południowych uczniowie, posiadający przygotowanie sześcio i siedmio klasowe, stanowią 63% ogółu uczącej się młodzieży w szkołach dokształcających zawodowych. Natomiast w województwach wschodnich odsetek ten spada przeciętnie do 34, obniżając się w województwie wołyńskim do 18.

Należy stwierdzić, że w porównaniu z rokiem poprzednim daje się zaobserwować pewne polepszenie. Ilość młodzieży w szkołach dokształcających zawodowych o przygotowaniu 6 i 7-klasowym szkoły powszechnej w stosunku do uczniów o niższym przygotowaniu wzrasta. Wykazuje to zestawienie uczni zapisanych do szkół dokształcających zawodowych w latach 1934/35 i 1935/36 w niektórych województwach. (Tabela VII).

Zestawienie uczniów zapisanych do szkół dokształcających zawodowych w latach 1934/35 i 1935/36 wg. poziomu wykształcenia.

Wzrost procentowy młodzieży dostatecznie przygotowanej do szkoły dokształcającej zawodowej obserwujemy za tym prawie we wszystkich województwach. Jedynie województwo Nowogródzkie wykazuje spadek z 45% na 35% oraz wojew. Poznańskie notuje nieznaczne wprawdzie zmniejszenie się odsetka uczącej się młodzieży z przygotowaniem 6 i 7-klasowym szkoły powszechnej.

Nie mniej jednak materiał uczniowski w szkołach dokształcających zawodowych jest jeszcze daleko niedostateczny. Blisko połowa uczniów nie posiada dostatecznego przygotowania do przerobienia programu nauczania szkoły dokształcającej zawodowej, będąc znacznym balastem dla pozostałych.

Poprzestaniemy na przytoczonych danych cyfrowych. Należałoby bezsprzecznie omówić

TABELA VII. *Stosunek uczniów z dostatecznym przygotowaniem do ogółu uczniów w szkołach dokształcających.*

Województwa:	Liczba uczniów w szkoł. dokszt. zaw. w r. 1934/35		%	Liczba uczniów w szkoł. dokszt: zaw: w r: 1935/36		%
	Ogółem	z wykształ. 6, 7 klas		Ogółem	z wykształ. 6, 7 klas.	
Woj. Warszawskie	1818	770	42%	1335	677	50%
„ Lubelskie	1685	725	43%	1534	808	52%
„ Kieleckie	2608	1387	49%	2673	1355	50%
„ Wileńskie	570	286	50%	640	349	54%
„ Poleskie	99	27	27%	170	71	42%
„ Nowogródzkie	207	46	46%	137	49	35%
„ Tarnopolskie	328	198	60%	510	320	63%
„ Poznańskie	3075	1714	55%	3188	1722	54%
razem	10390	5053	50%	10187	5351	52%

jeszcze inne zagadnienia jak np. organizację nauki w szkole dokształcającej zawodowej, kwalifikację personelu nauczycielskiego, pomoce naukowe, lokale i t. p.

Jeżeli tych zagadnień nie poruszamy, to tylko dlatego, że zagadnienia te są typowymi zagadnieniami, które będą rozstrzygane stopniowo, w miarę realizacji reformy szkolnictwa dokształcającego zawodowego, która nastąpi niewątpliwie szybko, po uchwaleniu przez ciała ustawodawcze projektu ustawy Rządu o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół dokształcających zawodowych.

Należy podkreślić z całą siłą, że wspomniany projekt ustawy rządowej naprawi krzywdę, wyrządzoną szkolnictwu dokształcającemu zawodowemu przez inicjatorów reformy całego szkolnictwa, którzy niesłusznie zdaniem Samorządu Gospodarczego Rzemiosła i to przede wszystkim z punktu widzenia interesu gospodarki państwowej na pierwszym planie postawili reformę szkolnictwa zawodowego typu zasadniczego, przeznaczonego dla dzieci rodzin bogatszych, a na dalszym planie dopiero reformę szkolnictwa dokształcającego zawodowego, przeznaczonego dla mas.

Należy zdać sobie sprawę, że lwia część młodzieży przygotowującej się w Państwie do wykonywania zawodu, uczy się tego zawodu w warsztatach rzemieślniczych. Jakkolwiek reforma ustroju szkolnictwa z r. 1932 przewiduje rozbudowę szkolnictwa zawodowego, przez dłuższy szereg lat jednak warsztat rzemieślniczy pozostanie głównym ośrodkiem nauczania zawodu w Państwie Polskim.

Tym samym Szkoła Dokształcająca Zawodowa, będąca naturalnym i niezbędnym uzupełnieniem nauki zawodu w warsztacie rzemieślniczym, będzie miała doniosłe znaczenie w życiu gospodarczym Państwa.

Reasumując powyższe, Samorząd Gospodarczy Rzemiosła jest zdania, że Państwowa Rada Oświecenia Publicznego powinna powziąć uchwałę w kierunku przyspieszenia prac ciał ustawodawczych nad uchwaleniem projektu ustawy rządowej o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół dokształcających zawodowych.

Fundusz szkolnictwa polskiego za granicą

Światowy Związek Polaków Zagranicą nadesłał nam sprawozdanie finansowe z dorocznej zbiórki na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą w r. 1936 za okres do 30 września r. b. włącznie.

Jak wynika z tego sprawozdania ogólna kwota wpływów z przeprowadzonych zbiórek w okresie sprawozdawczym wynosiła zł. 694.672.82. Wydatki administracyjne i propagandowe związane z przeprowadzeniem tej akcji wyniosły zł. 24.033.25, czyli 3.57% wpływów. Czysty wpływ z tegorocznej akcji zbiórkowej Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą stanowi zł. 669.839.57.

Z pośród poszczególnych województw największą kwotę dało woj. Śląskie a mianowicie zł. 169.400. Warszawa wniosła na cel szkolnictwa polskiego zagranicą zł. 40.000.

Społeczeństwo polskie przyszło i w tym roku z wydatną pomocą szkolnictwu polskiemu zagranicą, nie szczędząc w okresie trwania zbiórki swych ofiar na ten cel.

Wzorem lat poprzednich odbędzie się w czasie od 15.I. do 15.II. 1937 r. jako w rocznicę strajku szkolnego w 1905 r. akcja Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą. Akcja ta spotka się niewątpliwie jak i dotychczas z powszechną ofiarnością społeczeństwa polskiego.

Zamiast życzeń noworocznych — pomoc zimowa.

Zgodnie z apelem p. Premiera Gen. Sławoj - Składkowskiego, Prezes Zarządu Związku Izb Rzemieślniczych R. P. Poseł A. Snopczyński i Dyrektor Związku B. Sikorski — postanowili nie wysyłać na nowy Rok życzeń, przekazując równocześnie ofiarę w wysokości zł. 30 na pomoc zimową.

Warunki otrzymania pomocy zimowej

Do wszystkich ekspozytur Funduszu Pracy rozesłano obszerną instrukcję w związku z rozpoczynającą się akcją pomocy zimowej. Określa ona warunki korzystania ze świadczeń na rzecz bezrobotnych.

Zarejestrowanie się w charakterze poszukujących pracy w myśl obowiązujących przepisów nie jest bezwzględnym warunkiem przyznawania pomocy zimowej, gdyż wystarczy rejestracja w poszczególnych komitetach pomocy bezrobotnym. Świadczenia zimowe przyznawane będą pozbawionym środków egzystencji i pozostającym bez pracy na następujących warunkach: 1) utrzymywanie się poprzednio wyłącznie z pracy najemnej w przemyśle, handlu, rzemiośle oraz zakładach użyteczności publicznej, 2) utracenie pracy nie z własnej winy, 3) zamieszkanie conajmniej od 3ch miesięcy w miejscowości, objętej akcją pomocy zimowej, 4) nie pobieranie zasiłków z Funduszu Pracy, nie posiadanie rent, bądź też żadnych innych środków utrzymania.

Natomiast nie mogą otrzymywać świadczeń pomocy zimowej bezrobotni, którzy samowolnie rozwiązali stosunek najmu pracy, bądź też utracili ją z powodu okoliczności, powodujących natychmiastowe wydalenie, jak i w wypadkach zgłoszenia fałszywych wiadomości, co do posiadania warunków kwalifikacyjnych otrzymania pomocy.

Decyzja o przyznaniu pomocy musi być podana do wiadomości bezrobotnego przez właściwe komitety w ciągu 10 dni od daty złożenia podania popartego zaświadczeniem administracji domu, lub właściwej władzy o miejscu zamieszkania, stanie rodzinnym i materialnym.

Skrzynka pocztowa

T.H. K....ski w B-nie: Pozwolenie na wywóz lub przesyłkę pieniędzy za granicę na zapłatę sprowadzanego towaru wydaje Komisja Dewizowa. Podania składać należy za pośrednictwem najbliższego oddziału Banku Polskiego lub banków, mających prawa dewizowe, których lista znajduje się w posiadaniu Izby Rzemieślniczej, na której terenie prowadzi Pan swój zakład.

Związek Rzemieślników w Nasielsku. Związek Izb Rzemieślniczych R. P. na podstawie art. 116, prawa przemysłowego wyjaśnia, że prawo rejestrowania umów o naukę rzemiosła służy wyłącznie izbie rzemieślniczej.

Cechy mają prawo w zakresie ewidencji umów o naukę rzemiosła postanowić, że przed nimi należy zawierać umowy o naukę w przedsiębiorstwie członka cechu.

Jeżeli rzemieślnik należy do Cechu, winien odpis zawartej umowy przesłać w ciągu dni 14 cechowi, który w tym wypadku jak i wówczas, gdy umowę zawarto przed cechem, wciąga ją do terminatorskich ksiąg cechowych, a rejestracji, jak powiedziano, dokonuje izba rzemieślnicza.

Z powyższego wynika, że Związkowi Rzemieślników w Rzeczypospolitej Polskiej nie tylko nie przysługuje prawo rejestrowania umów o naukę rzemiosła, ale nawet nie przysługują i kompetencje cechów.

„Kształcenie terminatorów". W myśl art. 155 prawa przemysłowego do podania o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego, wnoszonego do Izby Rzemieślniczej należy dołączyć: 1) świadectwo ukończenia nauki rzemiosła, lub świadectwo (świadectwa) stwierdzające przebyty czas nauki (nauka oczywiście powinna się odbywać u mistrza na podstawie umowy spisanej i zarejestrowanej w Izbie Rzemieślniczej), 2) świadectwo szkolne z ukończenia nauki w publicznej szkole dokształcającej zawodowej (lub zamiast niego — świadectwo stwierdzające posiadanie wykształcenia uznanego przez państwowe władze szkolne za równowartościowe z wykształceniem, jakie daje ukończenie publicznej szkoły dokształcającej zawodowej).

Gdy terminator nie może okazać żądanego świadectwa szkolnego z powodu braku takiej szkoły lub z powodu niemożności uczęszczania do niej dla braku miejsca albo z innej uzasadnionej przyczyny mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 17 lutego 1936 r. o egzaminie na czeladnika, które mówią w jakich wypadkach, kandydat na czeladnika może być zwolniony od przedstawienia świadectwa szkolnego, i w tej sprawie wszelkich wyjaśnień udzieli właściwa Izba Rzemieślnicza.

Rozporządzenie to zawiera cały szereg wypadków, których wymienienie w skrzynce pocztowej zabrakło by zbyt dużo miejsca. W „Rzemiośle" powyższe sprawy byby kilkakrotnie oświetlane. Z początkiem roku 1937 te same sprawy będą pomieszczone w szeregu artykułów.

POSZUKIWANIE PRACY

Mistrz piekarski, obeznany z całokształtem produkcji piekarskiej, dobry fachowiec poszukuje pracy. Przyjmie pracę na prowincji. Wymagania skromne. Zgłoszenia do Administracji Rzemiosła dla W. Betlejewskiego.

Unieważnia się legitymację mistrzowską dla zawodu szewskiego, wystawioną przez Izbę Rzemieślniczą w Warszawie na nazwisko Berka Sukiennika, zam. przy ul. Hożej Nr. 9. w Warszawie.

SPIS RZECZY W ROCZNIKU 1936 R. „RZEMIOSŁA"

(4—9), Międzynarodowa Konferencja krajowych organizacyj rzemieślniczych w Zurychu 44 (3), Zagadnienie międzynarodowej wymiany czeladzi i uczniów rzemiosła 44 (3—4), Rewizyta rzemiosła węgierskiego 45 (4 — 5), Spółki rzemielnicze dla wykonywania dostaw i robót we Włoszech 45 (5—6), Organizacja międzynarodowej Obsługi Prasowej w rzemiośle 46 (7—8), Kształtowanie się cen w rzemiośle 49 (4—6), Z pobytu delegata Związku Izb Rzemieślniczych we Francji 50 (11—12),

Sprawy egzaminacyjne.

W sprawie minimalnego programu egzaminacyjnego w mularstwie i program egzaminacyjny 1 (13), Rozporządzenie Ministra wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie kwalifikacji zawodowych do nauczania w szkołach i kursach zawodowych 4 (15—16), Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. o programie kursów pedagogicznych oraz kursów specjalnych 5 (20—21), Otwarcie pierwszych kursów zastępujących szkołę dokształcającą zawodową, wędrowne kursy dokształcenia zawodowego M. Rozowski 7 (10—11), Programy kursów pedagogicznych 7 (11—12), Program kursów dokształcających zawodowych S (15—16), Program kursu zawodowego dla zawodu piekarskiego 13 (19), Umowy o naukę, czas jej trwania, lata praktyki krótkoterminowe kursy dla kandydatów do egzaminu czeladniczego 15 (12—13), Rozwiązanie umowy o naukę rzemiosła 18 (21), Program kursu dokształcającego zawodowego dla zawodu piekarskiego dokończenie 21 (14—15), W sprawie praw nabytych, dokształcania uczniów rzemieślniczych na terenie b. zaboru rosyjskiego 22 (8—19), Absolwenci szkół rzemieślniczo - przemysłowych a egzamina czeladnicze 24 (4), Kurs dokształcający zawodowy dla szewców i fryzjerów 25 (26), O opłatach za egzamin dla eksternów w państwowych zakładach zawodowych 27 (9—10), Informacje o ślusarsko-monterskich kursach wojskowo - przetwórczych dziennych 29 (11—12), Program egzaminacyjny czeladzi i mistrzów dla zawodu fryzjerskiego 30 (15 — 16), Komisje egzaminacyjne mistrzowskie przy szkołach budowlanych 32 (7), Kurs koszykarski w Wilejce 43 (6), Komisja egza minacyjna przy szkołach majstrów budowlanych 34 (7), Komisja egzaminacyjna przy szkołach miejskich 36 (6—7), Uporządkowanie stosunków na kursach kroju i szycia 40 (2), W sprawie zwiedzania prywatnych kursów kroju i szycia 40 (8—9), Zakończenie kursu dla mularzy i szew ców w Instytucie Naukowym Rzemieślniczym 49 (14—15).

Instytut Naukowy Rzemieślniczy.

Z Instytutu Badań dla Rozwoju Rzemiosła 1 (14—15), 2 (11—12), W sprawie budynku i mebli szkolnych 5 (21—22), Z Naukowego Instytutu Rzemieślniczego 12 (19—20), 14 (15—16), 15 (14—15), Z Naukowego Instytutu Rzemieślniczego — Zakończenie Pierwszych kursów dla Mularzy i Cieśli 15 (30—31), Ukonstytuowanie się Instytutu Naukowego Rzemieślniczego 30 (7—9), Zatwierdzenie statutu Instytut Naukowego Rzemieślniczego 30 (10), Ostatnie posiedzenie Komisji Likwidacyjnej b. Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej w Warszawie 44 (5—6), Trudności finansowe Instytutu Naukowego Rzemieślniczego 46 (8—9), Problem techniczno-zawodowego podniesienia rzemiosła W. G. 47 (1—2), Inauguracyjne posiedzenie Naukowego Instytutu Rzemieślniczego 48 (6), Inauguracja Instytutu Naukowego Rzemieślniczego W. G. 49 (1—2), Uroczyste otwarcie Instytutu Naukowego Rzemieślniczego 50 (2—5), Dzieje b. Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej Feliks Łopieński 50 (5—6), Program działalności Instytutu Naukowego Rzemieślniczego Bolesław Sikorski 50 (6—8), Poradnictwo techniczne W. Gordziałkowski 50 (12—13),

Podatek przemysłowy od obrotu.

W sprawie zmiany niektórych przepisów dotyczących państwowego podatku przemysłowego i opłat stemplowych 3 (10—13), W sprawie zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw 8 (10 — 11), Samorząd Rzemieślniczy o zryczałtowaniu podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw 8 (11), Memoriał w sprawie stawki podatku przemysłowego od obrotu 10 (28—30), Stawki podatku przemysłowego dla fryzjerstwa i golarstwa 10 (30), Kiedy pracownie i zajęcia rzemieślnicze nie opłacają ryczałtowego podatku 11 (24—25), Zryczałtowany podatek przemysłowy na lata 1936, 1937 12 (18 — 19), Zryczałtowanie podatku przemysłowego od obrotu za lata 1936—7 13 (18), Obrady Komisji Podatkowej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu 13 (18), Zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu za lata 1936—7 15 (10), W sprawie stosowania art. 8 pkt. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym przy zatrudnianiu uczniów przemysłowych 17 (25), Uczniowie przemysłowi „terminatorzy" w oświetleniu prawa przemysłowego i ustawy o państwowym podatku przemysłowym 18 (27), W sprawie ulg przy sprzedaży własnych wyrobów na rynkach i odpustach 21 (13—14), W sprawie zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za lata podatkowe 1936-7 27 (22), Okólnik Ministra Skarbu w sprawie ulg o państw. podatku przemysłowym od obrotu w związku z akcją zwalczania bezrobocia 28 (3—9), Projekt rozporządzenia Ministra Skarbu do ustawy o państwowym podatku przemysłowym 28 (9), Okólnik Ministra Skarbu w sprawie ulg w związku ze zwalczaniem bezrobocia 28 (10), W sprawie ulg w państwowym podatku od obrotu 42 (8).

Świadectwa przemysłowe.

Świadectwa przemysłowe za rok 1936, Świadectwa przemysłowe dla zakładów cukierniczych 2 (7—10), O przedłużeniu terminu nabywania świadectw przemysłowych 2 (10—11), W sprawie nabywania świadectw przemysłowych na zakłady cukiernicze 3 (14), Świadectwa przemysłowe dla rzemieślników sprzedających swe wyroby na rynkach w dnie targowe i jarmarczne 8 (15), W sprawie świadectw przemysłowych kat. handlowej 8 (12), Świadectwa przemysłowe w zawodzie rzeźnicko - wędliniarskim 8 (12—13), Świadectwa przemysłowe w stolarstwie 8 (13—14), W sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych w związku z akcją zwalczania bezrobocia 12 (17—18), W sprawie świadectw przemysłowych nabytych po terminie za rok 1936 14 (16), Reforma taryfy świadectw przemysłowych 16 (45—46), Ulgi w spłatach za świadectwa 27 (21), Reforma taryfy świadectw przemysłowych 27 (21—22), Samorząd Gospodarczy Rzemiosła 38 (5), Konferencja Związku Rzemieślników Chrześcijan 38 (5—6), Zagadnienie reformy świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych 39 (1—3), Konferencja informacyjna w Ministerstwie Skarbu 39 (3—4), W sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych 49 (12), Popieranie ruchu inwestycyjnego na Kresach Wschodnich 49 (12), Konferencja w sprawie świadectw przemysłowych 50 (14—16), Ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych 51 (6—8).

Księgi handlowe.

W sprawie badania ksiąg handlowych przedstawionych przez płatników 1 (11), Zaświadczenie uproszczonych ksiąg handlowych 2 (6), Uproszczone księgi handlowe 3 (9), Zaświadczenie uproszczonych ksiąg handlowych 3 (13—14), 4 (15), 49 (12), Konferencja w Ministerstwie Skarbu w sprawie księgowości uproszczonej 51 (6).

Podatek dochodowy.

3 (13), W sprawie kontroli podatku dochodowego 18 (17—18), Państwowy podatek dochodowy 19 (24), Dochód wolny od opodatkowania 22 (16), W sprawie ustawy o podatku dochodowym 22 (16), W sprawie ustalenia podstaw do wymiaru podatku dochodowego 34 (5), W sprawie obliczania podatku dochodowego 34 (6), W sprawie wymiaru podatku dochodowego 38 (6).

Komisja obciążeń i inne.

Posiedzenie Komisji obciążeń przy Związku Izb 25 (26), Konferencja podatkowa w Cechu Wędliniarzy 25 (26), Z pierwszego posiedzenia Komisji Obciążeń 26 (11—13) Konferencja w Ministerstwie Skarbu 26 (13—14), Ważne obrady Komisji Podatkowej 44 (12—13), Konferencja podatkowa w Związku Izb Rzemieślniczych 45 (6—7), Wymowa cyfr na tle tymczasowego porównawczego zestawienia wpływów 45 (7).

Biegli.

Praca i obowiązku biegłych w ramach obowiązującego ustawodawstwa podatkowego 4 (14), Listy biegłych 4 (14), Biegli do spraw podatkowych 15 (10), Powołanie biegłych 27 (22—23), Zebranie w sprawie biegłych 27 (23).

Podatek od nieruchomości.

Podatek od nieruchomości 3 (13), Podatek od nieruchomości 19 (24).

Odpisanie przedmiotów inwestycyjnych.

W sprawie jednorazowego odpisaniu przedmiotów inwestycyjnych 11 (24), Przedmioty inwestycyjne w rzemiośle 19 (24).

Prenumerata wraz z Biuletynem Instytutu Naukowego Rzemieślniczego: kwartalnie zł. 2, półrocznie zł. 4, rocznie zł. 8.

Ceny ogłoszeń: 1/1 strony — zł. 300, 1/2 — zł. 160, 1/4 — zł. 85, 1/8 — zł. 45, 1/16 — zł. 22.50. W tekście 25% drożej

Unieważnienie świadectw zł. 1.50

Wydawca: Związek Izb Rzemieślniczych R. P. Redaktor: WŁADYSŁAW GINDRICH

Zakł. Graf. „Polska Zjednoczona" Nowolipie 2.

Prenumerata wraz z Biuletynem Instytutu Naukowego Rzemieślniczego: kwartalnie zł. 2, półrocznie zł. 4, rocznie zł. 8.

Ceny ogłoszeń: 1/1 strony — zł. 300, 1/2 — zł. 160, 1/4 — zł. 85, 1/8 — zł. 45, 1/16 — zł. 22.50. W tekście 25% drożej.
Unieważnienie świadectw zł. 1.50

Wydawca: Związek Izb Rzemieślniczych R. P. Redaktor: WŁADYSŁAW GINDRICH

Zakł. Graf. „Polska Zjednoczona" Nowolipie 2